

Krzysztof Leja

"O przedsiębiorczości historie
niezwykłe : studia przypadku z
przedsiębiorczości humanistycznej",
red. Monika Kostera, Warszawa 2014
: [recenzja]

Przedsiębiorstwo we współczesnej gospodarce – teoria i praktyka / Research
on Enterprise in Modern Economy – theory and practice nr 4, 59-60

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

RECENZJA KSIĄŻKI POD REDAKCJĄ NAUKOWĄ MONIKI KOSTERY PT. „O PRZEDSIĘBIORCZOŚCI HISTORIE NIEZWYKŁE: STUDIA PRZYPADKU Z PRZEDSIĘBIORCZOŚCI HUMANISTYCZNEJ”

Krzysztof Leja¹

Książka, którą przyszło mi recenzować, jest niezwykła nie tylko w tytule, ale i w opowieściach stanowiących studia przypadków wyjątkowych, obrazujących złożoność problemów przed jakimi stają współczesne organizacje. Jest to jedno z niewielu opracowań przedstawiających studia przypadków przy wykorzystaniu metod etnograficznych. Przedsiębiorczość humanistyczna, której różne przykłady znajdzie Czytelnik tej interesującej książki, stawia w centrum uwagi człowieka jako kapitał organizacji, z jego zaletami i wadami, zdolnościami do niepoddawania się trudnościom i ich przezwycięzania, ale i słabościami, umiejętnością dostosowania się do zmian otoczenia organizacji, a także kreowania ich. I taki był punkt wyjścia każdego z Autorów recenzowanej pracy.

Prof. Monika Kostera, mistrzyni etnografii i prekursorka takich badań w Polsce, do współtworzenia książki zaprosiła grono osób związanych z kilkoma ośrodkami naukowymi, reprezentujących różny status naukowy, a tym samym różne doświadczenia. Dzięki takiemu doborowi współautorów stworzone zostało oryginalne dzieło, na które składa się 12 studiów przypadków poprzedzonych wprowadzeniem wybitnego znawcy zarządzania humanistycznego prof. Bogusława Nierenberga oraz rozdział, w którym prof. Monika Kostera kreśli swoiste przesłanie książki, ukazując znaczenie studiów przypadków w edukacji przedsiębiorczości.

Studia przypadków osadzone są w realiach polskich lub dotyczą polskich przedsiębiorców, którzy próbowali swych sił za granicą i obejmują szerokie spektrum organizacji i problemów w nich występujących. Autorzy opisując poszczególne przypadki posługiwali się metodami jakościowymi takimi jak: badania terenowe, obserwacja uczestnicząca, niestandardyzowane i niestrukturalizowane wywiady antropologiczne, teoria ugruntowana, autoetnografia. Badacze opowiadając historie

¹ Politechnika Gdańska, Wydział Zarządzania i Ekonomii / Gdańsk University of Technology, Faculty of Management and Economics

organizacji starali się wyjaśniać dlaczego one się wydarzyły, unikając ocen a poszukując związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy poszczególnymi etapami rozwoju organizacji.

Niezwykłość opisywanych historii polega na tym, że pokazany jest ich szeroki kontekst społeczny, a także szczegółowo analizowane są źródła sukcesów i przyczyny porażek. Opowieści są napisane starannym i wartkim językiem, dzięki czemu dobrze się je czyta się, a dzięki temu, że Autorzy koncentrują się na punktach zwrotnych w rozwoju organizacji, ich opowieści są pasjonujące. W każdym z rozdziałów książki rzuca się w oczy staranność i wnikliwość badawcza Autorów i nieporzastawanie na prostych odpowiedziach na pojawiające się problemy, lecz dążenie do zgłębienia ich źródeł. Dodatkową wartością są pytania i problemy badawcze umieszczone na końcu każdego rozdziału, dzięki czemu praca ma duży walor dydaktyczny i może być przydatna podczas zajęć na wielu kierunkach studiów, które obejmują przedmioty związane z badaniami nad organizacją.

Książka ma dużą wartość naukową i dydaktyczną i może być uznana za wzorcowy podręcznik przydatny w kształceniu (lub samokształceniu) każdej osoby zainteresowanej losami współczesnych organizacji, niezależnie od tego, czy ich własność jest prywatna, publiczna czy społeczna. Walory dydaktyczne wzbogaca literatura z dziedziny nauk humanistycznych, społecznych, ekonomicznych, a także literatury pięknej przywoływana przez Autorów. Sięganie do tej ostatniej sprawia, że mimo iż nie jest to lektura należąca do najłatwiejszych, książkę czyta się z przyjemnością, gdyż skłania ona do refleksji i krytycznego osądu opisywanych sytuacji, który jest sercem kształcenia akademickiego.

Po tę niezwykłą książkę mogą sięgnąć nie tylko nauczyciele akademicy i studenci, ale każdy, komu bliskie są losy współczesnych organizacji, lub kto był, jest lub zamierza zostać przedsiębiorcą.